

Súd: Okresný súd Senica
Spisová značka: 7P/16/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2624204357
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Sláviková
ECLI: ECLI:SK:OSSE:2024:2624204357.1

Opatrenie

Okresný súd Senica vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: I. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Senica, so sídlom Vajanského 17, 905 01 Senica, dieťa rodičov: L. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N., K. XXX/X, prechodne bytom N., H. XXX/XX a S. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Š. - N., S. XXXX/X, prechodne bytom L. S., N. XXX, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Senica na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

- I. Súd ukladá matke povinnosť odovzdať maloletú I. do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov, a to do U. K. O. M. V. E., V. O. X, XXX XX E..
- II. Súd určuje čas trvania neodkladného opatrenia na dobu šiestich mesiacov odo dňa umiestnenia maloletej I. do U. K. O. M. V. E., V. O. X, XXX XX Holíč.
- III. Súd ukladá Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Senica povinnosť zabezpečiť umiestnenie maloletej I. do U. K. O. M. V. E., V. O. X, XXX XX E..
- IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Senica (ďalej len „ÚPSVaR“) sa svojím návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 20.2.2024 domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd uložil matke povinnosť odovzdať mal. I. do starostlivosti nahrádzajúcu starostlivosť rodičov, a to do U. K. O. M. V. E., V. O. X, XXX XX E.. Uvedený návrh navrhovateľ odôvodnil tým, že mal. I. je dieťa narodené mimo manželstva. Matka má dve maloleté deti, a to I. S., nar. XX.XX.XXXX a S. S., nar. XX.XX.XXXX. Matka začala mať výchovné problémy s maloletou I. od roku 2019. Maloletá začala mať silnú citovú väzbu na priateľku matky p. A., ktorá podľa slov matky maloletú manipulovala a nevhodným spôsobom ju výchovne ovplyvňovala. Keď matka kontakt zakázala, maloletá zobrala nôž a chcela sa ním pichnúť. Ešte v ten deň maloletú odviezla RZP do nemocnice, kde jej nasadili lieky na upokojenie a priviezli ju naspäť. Matka sama vyhľadala psychiatrickú pomoc pre maloletú. Dňa 06.03.2019 bola hospitalizovaná na Klinike detskej psychiatrie v Bratislave. Bola jej diagnostikovaná porucha správania s impulzivitou a agresivitou F91.8 a z prepúšťacej správy bola určená diagnóza F93.8, ako iná porucha emotivity v detskom veku. Po ukončení hospitalizácie dňa 13.03.2019, navštevovala psychiatrickú ambulanciu MUDr. Mikolajovej v Senici. Problémové správanie voči matke pretrvávalo. Bola vzdorovitá, mala pocit, že ju rodinní príslušníci nemajú radi, mala úmysly sebapoškodzovania, od matky pýtala peniaze, vyhrážala sa jej, že modriny na nohách jej spôsobila matka a že jej nedáva desiatu do školy. S rodinou začal pracovať referát poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR Senica, čo neprinieslo žiadny pozitívny posun v správaní maloletej. Matka nezvládala výchovu. Uvádza, že maloletá je veľmi drzá, arogantná, na matku vulgárne nadáva. Matke rozkazovala, nech ide vyniesť smeti, nech ide okamžite spať, bratovi ukradla peniaze. Od matky stále pýtala peniaze, keď jej matka odmietla peniaze dať, tak matke začala vyčítať, načo si ju robila, keď ona sa na svet nepýtala. Matka uvádzala, že nikdy neprišla na čas z vonku domov. Matka nevedela, kde sa dieťa zdržuje. Dieťa malo užívať upokojujúce lieky. Matka mala problém donútiť maloletú lieky užiť. Matka uvádzala, že všetci

v dome si museli strážiť osobné veci (ponožky, tričká, kozmetiku), tak isto si museli strážiť peniaze. Matka uvádzala, že keď neprišla domov na čas, matka jej dala výchovnú facu s končekmi prstov, na čo maloletá začala tak hrozne plakať a kričať, že matka až zostala v šoku. Podľa jej vyjadrenia „doslova zahrala divadlo ako keby ju matka mala týrať“. Dieťa počas pohovoru uviedlo, že sa doma s matkou stále hádajú. Podľa jej slov ju vždy nahnevalo, keď mala niečo urobiť hneď. Uznesením č.k. 7P/38/2022-9 bola maloletá umiestnená v Diagnostickom centre v Bratislave od dňa 08.09.2022 do 09.12.2022. Diagnostické centrum v Bratislave v záverečnej správe zo dňa 28.12.2022 uviedlo, že sa mal. I. počas pobytu neprejavovala nerešpektovaním dospelých, slušne komunikovala. Zžila sa s hodnotiacim systémom, dodržiavanie pravidiel jej nerobilo problém. V prípade, že prekročila hranice pravidiel alebo reagovala prudko a impulzívne, vedela prijať zodpovednosť. Je potrebné ju povzbudzovať k aktivite, nakoľko nie je proaktívna. Zapájala sa do športových aktivít. Je pohodlná a uspokojí sa aj s nižším výsledkom. Dobre reaguje na pochvalu. Pri náročnejších úlohách potrebuje kontrolu. Rýchlo sa zaradila do skupiny. V skupine však bola prítomná jej snaha organizovať a riadiť skupinu. I. chce vedieť všetko, čo sa deje a užíva si pozornosť ostatných detí. Vie presadiť svoj názor. Maloletá si uvedomuje istý súboj medzi rodičmi a využíva ho vo svoj vlastný prospech. Počas telefonátov vedela byť nátlaková a požadovačná voči rodičom, prítomná bola snaha manipulovať nimi, pričom využívala ich problém s odovzdávaním si výživného. Často do rozhovoru s psychologičkou prinášala tému rodiny najmä vzťahu s matkou. Svoju rodinu má rada a trápi ju ako doma spolunažívajú. Veľmi by chcela, aby jej matka začala opätovne dôverovať. Na druhú stranu priznala, že matke klamala z obavy, že by jej nedovolila stretávať sa s pani A.. Aj s I. aj matkou bola preberaná potreba si viac vzájomne veriť a dôverovať úsudku tej druhej. I. matka mala potrebu počuť, že dcéra chce stále bývať s ňou a nikdy ju nevymení ani za pani A. ani otca. Taktiež bolo témou výživné, že I. ako dieťa nemá do tejto témy zasahovať a taktiež rodičia nemajú vzájomné konflikty riešiť prostredníctvom odkazov cez maloletú. DC v Bratislave odporučilo, aby pokračovala spolupráca rodiny a pracovníkov z CDR Holíč. Počas pohovoru sa maloletá vyjadrila, že sa jej v DC veľmi páčilo. Uviedla, že hlavne psychologičke povedala všetko, čo ju ťažilo. Uvedomila si, že klamala a nevhodne sa k vlastnej matke správala, čo by chcela v budúcnosti zmeniť. Po návrate dieťaťa do rodiny začali s maloletou pracovať pracovníci z CDR Holíč. V správe uvádzali, že I. s matkou ochotne s CDR Holíč spolupracovali. Mal. I. sa na matku istý čas hnevila kvôli jej správaniu v minulosti, kým žili v spoločnej domácnosti s otcom maloletej. No napriek snahe ÚPSVaR Senica ako aj snahe CDR Holíč po krátkej dobe sa začali opätovne objavovať konfliktné situácie medzi matkou a dcérou. Koncom mesiaca jún 2023 išla mal. I. bývať ku krstnému otcovi p. E., s čím súhlasila na prípadovej konferencii aj matka maloletej. CDR Holíč v správe zo dňa 21.09.2023 uviedlo, že mal. I. je spokojná u krstného otca. V tom čase si nevedela predstaviť, že by sa vrátila do domácnosti matky. Pravidlá u krstného otca dodržiavala. Pri porušení pravidiel dostala trest, ktorý v tom čase tiež vedela akceptovať. Počas letných prázdnin bola niekoľko dní u otca, ale podľa jej vyjadrenia tam nebola spokojná. Matka si medzičasom našla nového priateľa. Dňa 09.10.2023 sa dostavila na ÚPSVaR Senica matka ako i krstný otec s jeho priateľkou. Matka si našla s priateľom 2 izbový podnájom na adrese N., H. XXX/XX. Uviedla, že sa tak rozhodla z toho dôvodu, aby jej deti nevyčítali, že je stále v V. a o deti sa nezaujíma. Taktiež uviedla, že od dňa 08.10.2023 tam s nimi býva aj maloletá I., ktorá už odmietla bývať s krstným otcom p. E.. Pán E. uviedol, že začal mať s I. výchovné problémy, prestala ho rešpektovať, nedvíhala mu telefón, domov nechodievala v dohodnutý čas, bola drzá, kradla im cigarety, vulgárne sa vyjadrovala. P. E. priznal, že keď ho I. prestala rešpektovať, vulgárne jej odpovedal. Podľa jeho slov sa maloletá veľmi urazila. P. E. priznal, že maloletej bez jej súhlasu pozrel obsah kabelky, kde mala rozbalené kondómy. Hneď po tomto zistení, ju p. E. konfrontoval, čo maloletej nebolo príjemné a od tohto incidentu sa I. vrátila do domácnosti matky. Matka uvádzala, že chce mať dieťa doma, ale obáva sa, že si opätovne nebudú rozumieť. Z počiatku v domácnosti matky bolo všetko v poriadku. Matka dňa 31.10.2023 uviedla, že maloletá prišla pod vplyvom alkoholu domov, vulgárne sa vyjadrovala, skúšala fajčiť marihuanu, podľa vyjadrenia matky súložila na autobusovej stanici pred zrakmi okoloidúcich ľudí. Dňa 07.12.2023 opätovne prišla pod vplyvom alkoholu, s matkou sa neustále hádajú. Matka si nevie s maloletou rady a žiadala dieťa umiestniť do vhodného zariadenia. Dňa 18.01.2024 Reedukačné centrum Zlaté Moravce oznámilo, že súhlasí s prijatím maloletej do ich zariadenia. Matka začala vybavovať potrebné dokumenty k prijatiu. Po dohovore so zariadením a matkou chcel ÚPSVaR Senica dňa 19.02.2024 podať na Okresný súd v Senici návrh na nariadenie neodkladného opatrenia a umiestnenie maloletej do RC Zlaté Moravce. Avšak matka sa dňa 13.02.2024 dostavila na oddelenie a uviedla, že odkedy sa I. dozvedela, že bude umiestnená do zariadenia s matkou nekomunikuje. Doma sa zdržiava minimálne, iba čo sa doma prespí. Zo školy príde vždy až večer a ráno odíde zasa do školy. Vôbec sa doma nestravuje. Matka nevie odkiaľ má jedlo. V piatok keď príde zo školy, tak odíde von a vráti sa až v nedeľu večer. Matka uvádzala, že sa pokúšala s ňou nadviazať komunikáciu, ale maloletá odpovie až na 4tý krát. Na messengeri si

matku zablokovala, mobil jej nezdvíha. Neskôr matka zistila, že odišla z domu a išla za svojim otcom. Matka uvádzala, že otec sa snažil matku presvedčiť, aby ju nechala u neho aj bez súdneho rozhodnutia, pretože si je vedomý toho, že nemá stabilné zamestnanie, pracuje brigádne a myslí si, že by žiaden súd v tomto prípade nezveril dieťa do jeho osobnej starostlivosti. I. v minulosti trávil u otca 2 mesiace, ale nevydržala tam a začala znova utekať za matkou domov. Matka tentokrát trvá na umiestnení maloletej do vhodného zariadenia. Dňa 08.12.2023 ÚPSVaR Senica prijal od S. S. odporúčanie na umiestnenie maloletej do vhodného zariadenia. Dňa 15.02.2024 prijal priebežnú správu z CDR Holíč, v ktorej sa uvádza, že pozorujú narušený vzťah matky a dcéry. I. však často vyjadrovala nádej a záujem na úpravu ich vzťahu. Matka CDR Holíč o zhoršenej situácii opakovane neinformovala alebo iba príležitostne a pracovníci nemali úplnú možnosť intervenovať a reagovať na vzniknuté okolnosti. Dávali do pozornosti orgánu sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately zväžiť umiestnenie maloletej I. do CDR Holíč, kde by bola možnosť postupu, prostredníctvom výchovného opatrenia, väčšia možnosť kontaktu dieťaťa s rodinou a korekcia ich vzťahov pod ďalšou odbornou pomocou. Maloletej by bolo umožnené fungovať z časti v prirodzenom prostredí a z časti v prostredí s pevnejším režimom a pravidlami. Pôsobenie maloletej v diagnostickom centre preukázalo, že v inom než domácom prostredí maloletá dokáže fungovať príkladnejšie, vie sa začleniť do kolektívu, rešpektovať pracovníkov centra. Zameranie sa len na správanie maloletej bez korekcie vzťahov v domácom prostredí môže viesť ku zhoršenej kvalite života v budúcnosti. Na základe týchto skutočností ÚPSVaR Senica žiadal CDR Holíč o oficiálne stanovisko, či dieťa príjmu do ich zariadenia. Dňa 16.02.2024 CDR Holíč informovalo, že môžu prijať dieťa do ich zariadenia.

2. Súd sa oboznámil s listinnými dôkazmi predloženými kolíznym opatrovníkom, a to písomným súhlasom Centra pre deti a rodiny Holíč o prijatí dieťaťa zo dňa 16.02.2024, priebežnou správou z Centra pre deti a rodiny Holíč zo dňa 15.02.2024, správou z psychiatrickej ambulancie zo dňa 08.12.2023, prepúšťacou správou z Diagnostického centra zo dňa 21.12.2022, prepúšťacou správou z Národného ústavu detských chorôb zo dňa 13.03.2019.

3. Podľa § 367 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP) neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého dočasne odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

4. Podľa § 367 ods. 2 CMP ak súd neodkladným opatrením nariadi odovzdanie maloletého do starostlivosti zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, určí zároveň čas trvania neodkladného opatrenia, a to najdlhšie na šesť mesiacov.

5. Podľa § 367 ods. 4 CMP uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

6. Podľa § 367 ods. 5 CMP uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

7. Podľa § 367 ods. 6 CMP ak do šiestich mesiacov od nariadenia neodkladného opatrenia nebol podaný návrh na začatie konania vo veci samej a súd zistí, že existujú dôvody pre ďalšie zotrvanie maloletého v náhradnej starostlivosti, začne konanie vo veci samej aj bez návrhu.

8. Zmyslom právnej úpravy formou neodkladného opatrenia v konaní o starostlivosti o maloleté deti je predovšetkým ochrana práv detí v prípade konkrétneho ohrozenia ich zdravia, výchovy alebo výživy. Neodkladné opatrenia upravujú nielen faktické pomery účastníkov, ale upravujú aj právne pomery, i keď len dočasne. Súd musí v konaní predovšetkým skúmať, či je nárok navrhovateľa osvedčený, tiež je potrebné skúmať, či je neodkladné opatrenie potrebné, teda posudzuje naliehavosť situácie. Súd sa pritom opiera o výsledky urýchleného zisťovania. Ak na jeho základe dospeje k názoru, že návrh je dôvodný, t. j. že ohrozenie vzťahov alebo nárokov účastníkov je také značné, že si vyžaduje okamžité, hoci dočasné opatrenie súdu, nariadi ich najvhodnejšiu úpravu neodkladným opatrením. Nevyhnutným predpokladom pre vyhovieť návrhu na vydanie neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby neodkladnej úpravy pomerov. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže neodkladným opatrením rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, že by musel byť tvrdený nárok

nepochybne preukázaný. Vo všetkých konaniach starostlivosti súdu o maloleté deti je však prioritný záujem dieťaťa.

9. Súd preskúmal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia a dospel k záveru, že tento návrh je dôvodný. Z obsahu podaného návrhu a priložených listinných dôkazov mal súd osvedčené, že mal. I. má problémové správanie, nemá žiadne zábrany, požíva alkohol, vulgárne sa vyjadruje, skúša fajčiť marihuanu, podľa vyjadrenia matky súložila na autobusovej stanici pred zrakmi okoloidúcich ľudí. Mal. I. sa vulgárne a agresívne správa aj voči svojej matke, nerešpektuje matku ani iné authority, dokonca sa vulgárne správa aj voči cudzím ľuďom na verejnom priestranstve, od matky neustále pýta peniaze, peniaze kradne svojmu mladšiemu bratovi. Psychiatrička S.. S. popisuje, že po návrate z Diagnostického centra v decembri 2022 domov k matke sa zhoršilo správanie maloletej I.. Maloletá nejaví záujem o vzdelávanie, nerešpektuje dohody, pravidiel stanovené matkou či inými rodinnými príslušníkmi. K poruchám správania sa pridáva užívanie návykových látok (nikotín, alkohol, marihuana). Maloletá svojim správaním provokuje matku, čo následne vyvoláva v domácnosti konflikty. Maloletá matke odmieta uviesť, s kým trávi voľný čas, na aké miesta chodí, na telefonáty neodpovedá, stretáva sa s kamarátmi, ktorí užívajú návykové látky. Doma sa zdržiava minimálne, prakticky iba prespáva. Zo školy príde až večer a ráno odíde opäť do školy, doma sa vôbec nestravuje. V piatok po škole odíde von a vráti sa domov až v nedeľu večer. Matka v súčasnej dobe výchovu maloletej I. vôbec nezvláda a žiada dieťa umiestniť do vhodného zariadenia. Aj psychiatrička S.. S., ktorá sleduje psychický stav maloletej, odporučila umiestniť maloletú I. do vhodného zariadenia. Pôsobenie maloletej v diagnostickom centre preukázalo, že v inom než domácom prostredí maloletá dokáže fungovať príkladnejšie, vie sa začleniť do kolektívu, rešpektovať stanovené pravidlá a pracovníkov centra. Vzhľadom na napätú situáciu v rodine, kedy matka nezvláda výchovu maloletej, súd rozhodol tak, že uložil povinnosť matke maloletej odovzdať maloletú I. O. U. K. O. M. V. E., V. O. X, E..

XX. Nariadené neodkladné opatrenie je dočasné, pričom súd rozhodol, že bude trvať šesť mesiacov od umiestnenia maloletej do U. K. O. M. V. E., V. O. X, E., pretože už v minulosti bola maloletá I. umiestnená v zariadení, kde pobyt sa ukázal ako časovo nedostatočný, keďže sa maloletá po návrate z umiestnenia vrátila postupne k predchádzajúcemu spôsobu života. Súd bude sledovať, či neodkladné opatrenie naplnilo svoj účel.

11. Súd súčasne v zmysle ustanovenia § 115 CMP rozhodol o tom, že Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Senica ako orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately je v rámci súčinnosti povinný zabezpečiť umiestnenie mal. I. O. U. K. O. M. V. E., V. O. X, XXX XX E..

12. Súd rozhodol o náhrade trov konania v zmysle ustanovenia § 52 CMP a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Senica, Nám. oslobodenia č. 1, 905 30 Senica, (§ 357 písm. d) CSP, § 362 CSP).

Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358, § 359 CSP).

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná (§ 64 CMP).

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z., a ak ide o rozhodnutie vo veciach maloletých detí, návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 370 a nasl. CMP).